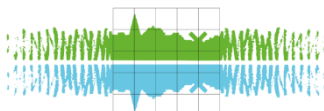

Erfbepplantingsplan 'Florida'

September 2025

Landschapsbeheer Friesland

Colofon

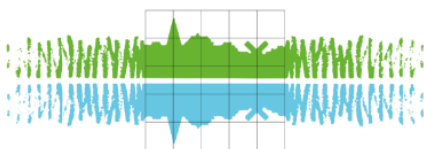
Landschapsbeheer Friesland

Commissieweg 15

9244 GB Beetsterzwaag

0512 – 38 38 00

www.landschapsbeheerfriesland.nl

Landschapsbeheer Friesland

In samenwerking met:

Louis Bolk Instituut

Kosterijland 3-5

3981 AJ Bunnik

0343 – 52 38 60

www.louisbolk.nl

Vivara Pro

Overloonseweg 11c

5821 EE Vierlingsbeek

0478 – 51 79 45

www.vivarapro.nl

In opdracht van:

Provinsje Fryslân

Tweebaksmarkt 52

8911 KZ Leeuwarden

058 – 29 25 925

www.fryslan.frl

Voorliggende rapportage is tot stand gekomen en gefinancierd in het kader van het LIFE IP All4Biodiversity programma.

Samen Natuurlijk!
Landbouw en natuur verdienen beter
www.all4biodiversity.nl [@All4biodiversity](https://twitter.com/All4biodiversity)

Status: V2 (definitief)

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	1
2. HUIDIGE SITUATIE	2
3. ONTWERP	3
3.1. VOORZIJD	3
3.1.1. LIGUSTERHAAG (1)	3
3.2. LANGS DE KOOIWEG	3
3.2.1. ELZENHAAG (2)	3
4. BEPLANTINGSLIJST	3
5. ERFONTWERP	4

1. Inleiding

Het project

In het kader van het LIFE project All4Biodiversity heeft provincie Fryslân de wens geuit voor het opstellen van erfontwerpen bij agrarische bedrijven op Schiermonnikoog. Een erf wordt vaak als 'stepping-stone' gezien binnen een ecologisch netwerk. Veel inheemse soorten gebruiken de erven als leefgebied en om van het ene gebied naar het andere gebied te kunnen migreren. Dit betreft o.a. soorten met een beperkte mobiliteit (zoals de egel). Groene elementen op het erf zijn niet alleen zeer waardevol voor het versterken en het behoud van allerlei kenmerkende plant- en diersoorten (goed voor de biodiversiteit), maar zorgen bovendien voor een aantrekkelijk landschap om in te recreëren en te wonen. Bebouwing wordt op deze manier beter in het landschap ingepast.

Achtergrond en doelstelling

Ons landschap is mede ontstaan door menselijk handelen. Door een combinatie van bodem, hydrologie en inrichting door de mens, is een rijk en gevarieerd landschap ontstaan. Ieder landschap heeft zijn eigen karakteristieken, met bijbehorende landschapstypen en ook de flora en fauna die daarbij horen, oftewel de biodiversiteit. Door ons gebruik van het landschap, 'slijt' het landschap op veel plekken, waarmee belangrijke onderdelen uit het landschap verdwijnen.

Het landschap van Schiermonnikoog wordt grotendeels gekenmerkt door de het Nationaal Park Schiermonnikoog, dat in beheer is bij Natuurmonumenten in samenwerking met Rijkswaterstaat. Veruit het grootste gedeelte van het eiland is een dynamisch landschap. De wind en de zee (de getijden) hebben het eiland gevormd; de duinen, het wad, de kwelders en de bossen. In de Banckspolder heeft de mens het landschap meer naar haar hand gezet. Hier wordt het bedijkingslandschap teruggevonden, in combinatie met het ruilverkavelingslandschap.

De boerenerven in de Banckspolder zijn karakteristiek voor het eiland en zijn van veraf goed in het landschap zichtbaar. Boerenerven zijn voor een aanzienlijk deel groen aangekleed, door middel van windsingels, hagen, (fruit)bomen, laanbomen et cetera. Deze groene onderdelen verfraaien het erf, zorgen voor beschutting, zorgen voor een mooie inpassing van het erf in het landschap én bieden leefruimte aan een verscheidenheid aan vogels, insecten en kleine zoogdieren. De bomen en struiken zorgen voor voedsel, beschutting en bieden nestgelegenheid op en rond het erf. De erven zijn in het open polderlandschap van Schiermonnikoog een onmisbare schakel voor deze soorten om zich door het gebied te bewegen. De erven liggen in een belangrijk weidevogelgebied dat wordt gekenmerkt door open graslandpercelen met greppels.

Doel van het project is om de biodiversiteit op kansrijke locaties op Schiermonnikoog te vergroten. Dit door middel van het terugbrengen van beplanting die typerend is voor boerenerven en waarbij de aanwezige bebouwing beter in het landschap wordt ingepast. Het ontwerp houdt dan ook rekening met de aanwezige gebiedswaarden die de basis dienen voor de inrichting van het erf. Daarbij wordt uitgegaan van inheemse en streekeigen beplanting.

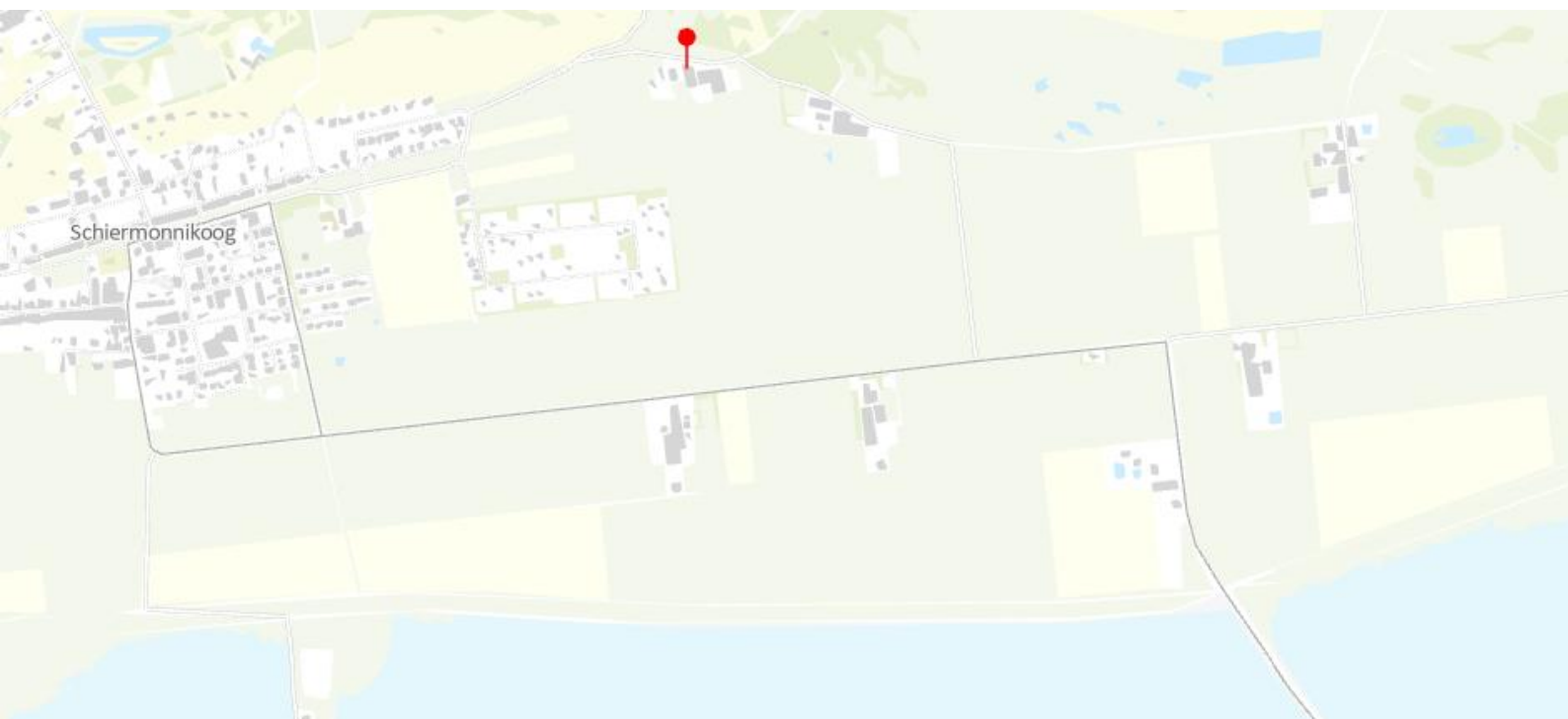
2. Huidige situatie

Het erf van 'Florida' is één van de drie erven op het eiland die direct tegen de duinrand aan liggen. Samen met het naastgelegen erf van de Duinhoeve vormt het een langgerekte overgang tussen het duingebied en de achtergelegen polder. Het erf is gericht op het noorden. Op het erf is een tweedeling aanwezig tussen het woon- en recreatiegedeelte aan de westzijde en het bedrijfsgedeelte aan de oostzijde. Het gehele erf ligt als het ware uitgesmeerd langs de Reddingsweg, parallel aan de duinen. Ten gevolge hiervan is vrijwel ieder gebouw zichtbaar vanaf de Reddingsweg.

Het woonerf is met name groen aangekleed door diverse heggen, bomen en struiken. Achter het erf groeit een prachtige, dichte elzenhaag. De fruitboomgaard is helaas in minder goede staat vanwege ziektes in de fruitbomen en zal in een later stadium mogelijk worden aangepakt. De hogere bomen langs de Reddingsweg vormen voor (zang)vogels en met name ook vleermuizen een belangrijke functie als voor oriëntatie en als overgang tussen duin en polder.

De elzenhaag achter de fruitboomgaard.

3. Ontwerp

3.1. Voorzijde

3.1.1. Ligusterhaag (1)

Ligusterhagen maken op diverse plekken deel uit van het erf, met name langs de paden en opritten op het erf die in noord-zuid-richting lopen. Langs het voorerf markeert een houten hek de afscheiding tussen Reddingsweg en het erf. Door het hek te vervangen door een haag, wordt gezorgd voor een groenere uitstraling. Daarnaast zorgt de lange ligusterhaag onder meer voor meer beschutting voor (zang)vogels.

- Aanplant in een enkele rij, vijf stuks per meter.
- De haag wordt aangeplant ter plaatse van het huidige houten hek. Deze dient van te voren te worden verwijderd.
- Soorten: wilde liguster (80%), veldesdoorn (10%) en hondsroos (10%). Door diverse soorten toe te passen, is de haag extra aantrekkelijk voor onder meer insecten.
- Beheer de haag als knipheg, door deze één à twee keer per jaar te snoeien. Op deze manier wordt de haag mooi dicht en laag, zodat het uitzicht van en naar het erf behouden blijft.
- Lengte: ca. 205 meter.

3.2. Langs de Kooiweg

3.2.1. Elzenhaag (2)

Tussen 'Florida' en 'De Duinhoeve' in, is één perceel gelegen. Er bestaan plannen om dit perceel in de toekomst in te richten voor recreatiedoeleinden. Door langs de gehele lengte parallel aan de Reddingsweg een haag aan te planten, wordt voor beschutting gezorgd. Evenals de ligusterhaag bij 3.1.1. zorgt de haag voor extra leefgebied voor (zang)vogels en insecten. De elzenhaag past in het landschap en doet het goed op het erf.

- Aanplant in een enkele rij, vijf stuks per meter.
- Lengte: 100 meter.
- Aanplant bovenin het talud van de sloot (zoals een elzensingel).
- Beheer de haag uiteindelijk door deze periodiek te snoeien, zodat deze op de gewenste hoogte blijft. Het uitzicht vanaf de Reddingsweg de polder in dient te worden behouden.

4. Beplantingslijst

BOOMVORMERS				
Nr.	Soort (Nederlandse naam)	Wetenschappelijke naam	Aantal (st.)	Maat
1.	Ligusterhaag		1025	Bosplantsoen
	Hondsroos	Rosa canina	100	
	Veldesdoorn	Acer campestre	100	
	Wilde liguster*	Ligustrum vulgare	825	
2.	Elzenhaag		500	Bosplantsoen
	Zwarte els	Alnus glutinosa	500	

*Deze soort kan voor vee giftig zijn. Gebruik takken of snoeiafval van deze soort niet als voer. De soort wordt niet toegepast in voederhagen of plaatsen waar het vee direct kan knabbelen van de struiken.

5. Erfontwerp

